

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Economic Research Center

Dünya Ticarət Təşkilatı və sahibkarlıq maraqları

(MDB ölkəsinin təcrübələri əsasında)

Qubad İbadoğlu,
*İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi,
30 sentyabr 2013-cü il*

DTT-yə üzvlüyün Moldova təcrübəsi

- İxrac və idxala təsir;
- Birbaşa xarici investisiyalarda artım;
- Güclənmiş biznes mühiti;
- Regional ticarətdəki mövqeyin yaxşılaşdırılması;
- Ümumi qiymətləndirmə.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

DTT-yə üzvlüyün Rusiya təcrübəsi

- Gömrük Birliyi və DTT-yə üzvlük;
- Üzvlüklə bağlı məsələlər və ilkin şərtlər;
- Güzəştlər və keçid dövrü;
- Ən əlverişli ölkə prinsipi (MFN) üzrə tariflərin tətbiq edilməsi.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Azərbaycan DTT-yə üzvlük prosesində

*Azərbaycanın danışıqlar zamanı tutacağı
mövqe 4 əsas istiqamətdə müəyyənləşib:*

- Malların ticarəti üzrə;
- Xidmətlərin ticarəti üzrə;
- Əqli mülkiyyət üzrə;
- DTT qaydalarından kənara çıxan məsələlər üzrə.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

DTT-yə üzvlükdən qazanclar

- Rəqabət mühitinin formalaşması
və inhisarçılığın azalması;
- İnflyasiyanın səviyyəsinin aşağı düşməsi;
- Qeyri-neft sektorunun inkişafı və bazarın
diversifikasiyası;
- Bazarın institusional dayaqlarının inkişafı.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Hüquqi islahatlar

*DTT-yə üzvlük əsasən 4 istiqamətdə
qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsini
tələb edir:*

- Ümumi biznes mühiti, malların ticarəti, xidmətlərin ticarəti və əqli mülkiyyət hüquqlarının qorunması sahəsində normativ aktlar.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

DTT-yə üzvlüyün özəl sektor üçün səmərələri

- İnvestisiya mühitinin yaxşılaşması və investisiya cəlbi imkanlarının artması;
- Gömrük və xarici ticarət proseduralarının daha şəffaf və asan təşkili;
- Biznes xərclərin azalması;
- Əqli mülkiyyət hüquqlarının daha əlverişli müdafiəsi;
- Standartların tələblərinə uyğunluğun daha səmərəli təşkili.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

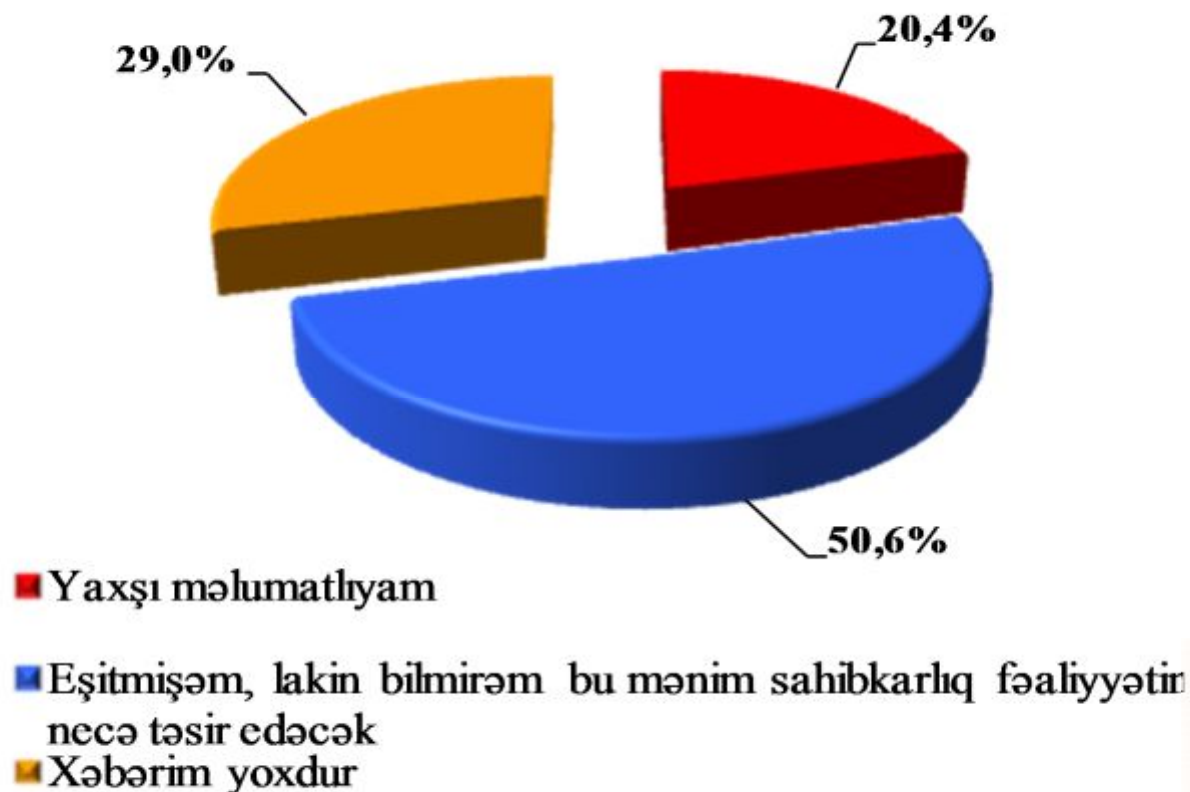
DTT-yə üzvlüyün sahibkarlar üçün səmərələri

- İstehsal və xidmət texnologiyalarının yenilənməsi və innovasiyaların tətbiqi.
- Keyfiyyətli məhsul istehsalı imkanlarının yüksəlməsi.
- İşçi qüvvəsinin bacarıq və imkanlarının artması.
- Digər ölkələrin ticarət rejimi və bazarları haqqında daha dəqiq və asan məlumat almaq imkanı.

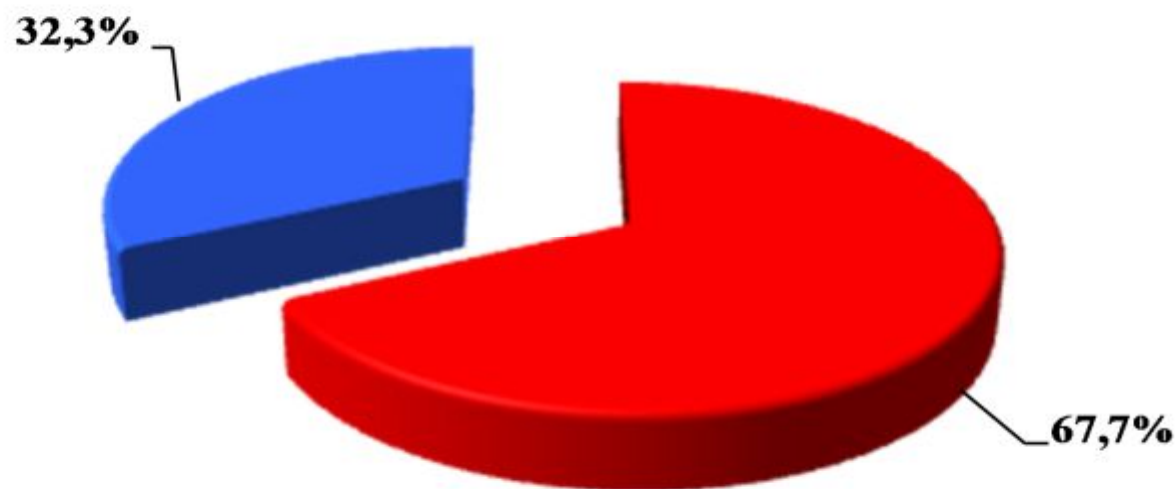
WORLD TRADE
ORGANIZATION

Azərbaycan Dünya Ticarət Təşkilatına üzv olmağa hazırlaşır. Siz bu barədə məlumatlısınız mı?

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Azərbaycanın DTT üzvlüyünə daha yaxşı hazır olması üçün əlavə məlumatlara, məsləhətlərə, müxtəlif dövlət qurumları nümayəndələri ilə görüşlərə ehtiyac duyursunuzmu?

■ Bəli

■ Xeyr

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Siyasi kurs

2012-ci ilin oktyabrında Nazirlər Kabinetinin iclasında prezident İlham Əliyev yekun nitqində bildirib:

“Hesab edirəm ki, daxili istehsalı gücləndirmək prioritet məsələ olmalıdır. Buna tam şəkildə nail olandan və sənaye sahəsində istədiyimizə çatandan sonra, əlbəttə ki, Dünya Ticarət Təşkilatı ilə danışıqlarımız daha da sürətlə gedəcəkdir”.

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Görüləcək digər işlər

- ƏDV-dən azad etmə;
- Diskriminasiyalı aksizlər.;
- İxrac rüsumları.;
- Metal qırıntılarının ixracına qadağa;
- DTT-nin qadağan etdiyi subsidiyaları tətbiq etməmək öhdəliyi.;
- Digər rüsum və haqların tətbiqinə dair öhdəlik (ODC-lər).;
- Rüsumlar.;
- Hökumətin satınalma sazişi (HSS).

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Təvsiyələr

- İqtisadi qanunvericilik bazası, xüsusilə də Gömrük və Vergi Məcəllələri, məhkəmə islahatları, mülkiyyət hüquqlarının qorunması sistemi təkmilləşdirilməlidir;
- Azərbaycan beynəlxalq ticarət qaydalarını, beynəlxalq hüququ və DTT tələblərini dərinlən bilən kadr potensialının yaradılması istiqamətində işlərini gücləndirilməlidir. Bunun üçün müvafiq ixtisaslı mütəxəssisləri hazırlayan ali təhsil müəssisələrinin tədris proqramlarının yeniləşdirilməsi, ixtisas tələblərinin gücləndirilməsi, kadrların xaricdə tanınmış universitetlərdə təhsil alması təmin edilməlidir;
- İqtisadi İnkişaf Nazirliyi beynəlxalq ticarətin şərtləri və yeni qaydaları, DTT-yə qəbulun tələbləri və danışıqların gedişi barəsində məlumatlılığı artırmaq üçün regionlar və sektorlar səviyyəsində Dəyirmi Masalar təşkil etməlidir;

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Təvsiyələr

- Azərbaycanın DTT-yə qəbulunun sosial, iqtisadi və ekoloji nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və onun müxtəlif sektorlara, xüsusilə də kənd təsərrüfatı sahəsinə, regional inkişafa təsirinin qiymətləndirilməsi istiqamətində tədqiqatlar genişləndirilməlidir;
- Biznes dairələrinin, vətəndaş cəmiyyəti və elmi-tədqiqat institutlarının nümayəndələrinin, KİV təmsilçilərinin iştirakı ilə qəbulun şərtləri üzrə açıq müzakirələr intensivləşdirilməlidir;
- Sektorlar üzrə sahibkarların iştirakı da təmin olunmaqla maraq qrupları formatında müzakirələr təşkil edilməlidir;
- Azərbaycan Respublikasının Hökumətlərarası Komissiyasının tərkibində Milli Elmlər Akademiyasının, Sahibkarlar Konfederasiyasının, QHT-lərin nümayəndələrinin təmsilçiliyi təmin olunmalıdır.

WORLD TRADE
ORGANIZATION